

‘De afgelopen drie jaar leken wel tien jaar te duren’

‘Chaotisch.’ Zo vat Hariette Sylva (18) de afgelopen jaren samen. Op haar vijftiende stond ze al eens op een belangrijk kruispunt. ‘Wat al langer onderhuids sluimerde, is toen ontploft. Uit huis gaan, was het begin van een nieuwe start.’

‘Honderdduizend.’ **Hariette Sylva** spreekt haar volgersaantal op TikTok uit met een aan onverschilligheid grenzende vanzelfsprekendheid. Dat was begin juni. Vandaag zijn er nog eens vijftigduizend bijgekomen. Wie haar profiel [@miss.sylva](#) bekijkt, snapt wel waarom. Hariette etaleert op de app haar komische talent, inclusief gekke bekken.

Zoals wel vaker schuilen er achter de brede glimlach ook stille tranen. 'Velen zullen verbaasd zijn als ze mijn verhaal in de krant lezen. Mijn vrienden en Tiktok-volgers kennen enkel het bovenste laagje van mijn bestaan. Mijn pijn en verdriet verberg ik met een laagje humor en zelfrelativering.'

Relativeren kan Hariette inderdaad goed. Soms iets te goed. 'Of ik racisme meemaak? Niet echt, nee', wuift Hariette de vraag in eerste instantie weg. 'Alleen de typische, alledaagse dingen. Je weet wel, als ik met mijn witte vriendinnen ga shoppen en enkel ik mijn rugzak moet tonen aan de winkelbediende. Dat vind ik intussen al geen echt racisme meer. Dat is gewoon dinsdag.'

Nieuwe taal en cultuur

Aan een picknicktafel in Heverlee zit een ontwapenende jonge vrouw. Haar schaterlach doet niet vermoeden dat ze al enkele jaren een zware rugzak met zich meedraagt. Dat besef kwam bij haarzelf ook pas op haar vijftiende. Nu is ze klaar om de rugzak achter te laten en aan de rest van haar leven te beginnen. Het gesprek heeft iets van een overgangsritueel. Nog een keer achteromkijken om daarna de vlucht vooruit te nemen.

'Dat enkel ik mijn rugzak moet tonen als ik met mijn witte vriendinnen ga shoppen, vind ik al geen echt racisme meer. Dat is gewoon dinsdag'

'De rugzak werd waarschijnlijk al gevuld toen ik op mijn achtste met mijn mama en oudere broer naar België kwam', begint Hariette. 'Mijn vader is in Gambia gebleven. Hij had schrik om zijn thuisland te verlaten en ergens opnieuw te beginnen waar hij een nieuwe taal en cultuur moest leren. Mijn band met hem is jarenlang verwaterd. Sinds enkele jaren hebben we weer voorzichtig contact, al gaat dat met vlagen. Op dit moment heb ik er zelf geen nood aan. Ik weet dat hij met schuldgevoelens kampt. Uit respect voor hem stuur ik hem soms nog een bericht via Whatsapp.'

Moeilijke thuissituatie

In België, meer bepaald in Grimbergen, lukte het Hariette om zich snel aan te passen. De taal leerde ze in een mum van tijd. Toch moest ze het tweede leerjaar opnieuw doen. 'In de zomervakantie zag men dat mijn Nederlands nog niet goed genoeg was. Tegen oktober had ik de taal wel onder de knie. Ik kon perfect alle lessen volgen, want had alle leerstof al een keer gezien. Ik begon me snel te vervelen. Sindsdien heb ik mezelf plechtig beloofd om altijd goed mijn best te doen op school. Nooit van mijn leven wilde ik nog eens een jaar dubbelen. Het moest vooruitgaan.'

En het ging vooruit. Hariette fietste door haar schoolcarrière en haar leven. Tot in het derde middelbaar de veer brak. ‘Toen veranderde alles. Ik zat in een nieuwe studierichting, in een nieuwe klas en had nieuwe leerkrachten. Ik hou van structuur en kan niet zo goed om met verandering’, erkent Hariette. ‘Bovendien kreeg ik veel stress van thuis.’

In detail wil ze niet gaan. Hariette houdt het bij een moeilijke thuissituatie. ‘Ik begon met de leerlingenbegeleiding en het CLB te praten. Pas toen had ik door dat er een probleem was thuis. Opeens kwamen er allerlei mensen bij ons thuis over de vloer en werden mama, mijn broer en ik ondervraagd. De conclusie van het maatschappelijk onderzoek was dat ik niet langer thuis kon blijven.’

‘Ik denk dat ik al die jaren heb gezwegen uit loyaliteit naar mijn mama en broer. Ik heb mezelf weggecijferd. Wat al langer onderhuids sluimerde, is toen ontploft. Tegelijk was het ook het begin van een nieuwe start. Ik was uit huis. Ik was veilig.’

Sprong in het diepe

Het verhaal van Hariette legt de pijnpunten van de jeugdzorg bloot. Het duurde anderhalf jaar voordat ze een nieuw onderkomen vond. ‘Ik stond op een wachtlijst en moest na school nog altijd naar huis gaan. Dat moment probeerde ik zo lang mogelijk uit te stellen. Als ik dan thuiskwam, zat ik de hele tijd boven op mijn kamer. Daar hield ik me bezig met Youtubefilmpjes en Musical.ly, zoals Tiktok toen nog heette. Ik volgde Youtubers als Logan Paul en maakte zelf ook comedyvideo’s. Humor verlicht het leven, want de afgelopen drie jaar leken wel tien jaar te duren.’

‘Mensen die zeggen dat geld niet gelukkig maakt, hebben er
waarschijnlijk nooit een gebrek aan gehad’

Na maandenlang op een wachtlijst te hebben gestaan, vond Hariette voorlopig onderdak op het internaat Horteco in Vilvoorde. ‘Daar kon ik enkel in de week blijven. In de weekends moest ik naar een steungezin. Vaak kon ik met vrienden mee naar huis gaan. Ik ben hun ouders dankbaar dat ze me mee in huis hebben gehaald. Later werd ik geplaatst in het observatiecentrum Espero in Haren. Ik kreeg er ook therapie. Uiteindelijk heb ik twee jaar in de jeugdvoorziening gewoond. En vandaag zijn we hier in Leuven.’

Hier is De Klinke+, een woonproject voor jongeren uit de jeugdzorg die begeleid zelfstandig willen wonen. Haar burens zijn de ouders van het woonzorgcentrum Annuntiaten en de scholieren van het Heilig Hartinstituut. ‘Begin mei kwam er onverwachts een studio vrij. Ik moest plotsklaps verhuizen en papieren in orde brengen. Leuven is een sprong in het diepe. Echt eng vind ik het niet, daarvoor heb ik al op te veel verschillende plekken gewoond. Mijn leven begint stilaan op rolletjes te lopen. Ik ben gesetteld en het lukt goed om rond te komen met het leefloon dat ik krijg.’

Emotionele muur

Vandaag kijkt Hariette voorzichtig, maar vastberaden vooruit. In september begint ze aan het graduaat marketing, sales en communicatie aan de UCLL. ‘Door de coronacrisis was mijn motivatie om verder te studeren onder nul gezakt. Een begeleidster in de jeugdvoorziening leidde me naar het graduaat communicatie. Die opleiding is nog praktischer dan een bacheloropleiding. Na twee jaar kan ik dan nog kiezen of ik een derde jaar doe op de hogeschool en alsnog een professionele bachelor behaal. Ik heb er alvast honderd procent zin in.’

Met de liefde is Hariette nog niet bezig. ‘Veel meisjes van mijn leeftijd wenen omdat er iets is gebeurd met hun lief, terwijl ik gewoon aan het genieten ben van mijn leven. (lacht) “Ik hou van u” vind ik vier zeer ongemakkelijke woorden. Door de jeugdzorg en steungezinnen moest ik me altijd aanpassen en heb ik een emotionele muur opgetrokken waar de liefde niet zo makkelijk kan door breken. Ik besef dat ik eerst van mezelf moet leren houden vooraleer ik van iemand anders kan houden. We zijn op de goede weg, maar we zijn er nog niet.’

Eerst een basis

Hoe ver kijkt Hariette in de toekomst? 'Ik denk wel al eens aan de 25-jarige Hariette. Hoe die eruitziet? Succesvol. Met een job in de spotlights. Ik wilde altijd al actrice worden. Ik ben ingeschreven in een castingbureau. Daar vinden ze dat ik een expressief gezicht heb. Comedy is misschien ook een optie.'

'De 30-jarige Hariette die getrouwd is en kinderen heeft, daar denk ik nog niet te veel over na. Al zie ik mezelf wel samen met een man en ongeveer drie kinderen. Mensen die zeggen dat geld niet gelukkig maakt, hebben er waarschijnlijk nooit een gebrek aan gehad. Ik weet van mijn gezinssituatie dat een goede financiële basis noodzakelijk is om een gelukkig, liefdevol leven te kunnen leiden én om liefde aan anderen te kunnen geven. Genoeg geld maakt dus wel gelukkig. Ik zal dan ook pas aan een gezin beginnen wanneer het financieel haalbaar is. Als die basis ontbreekt, zal er ook geen ruimte zijn voor liefde.'

Tijdens de afgelopen acht weken lieten we jongeren aan het woord die net hun laatste jaar middelbaar achter de rug hebben. Hoe staan ze in het leven en welke toekomst zien ze voor zich?

Dit is het laatste portret. U kunt de hele reeks terugvinden op:

www.standaard.be/oversteek

Wie is Hariette Sylva?

- **Geboren:** 27 oktober 2001
- **Opleiding:** sociaal-technische wetenschappen (STW) op Virgo Plus in Vilvoorde. Begint eind september aan een graduaatsopleiding Marketing, sales en communicatie aan de UCLL.
- Na verschillende jaren op internaat, in een jeugdvoorziening en bij steun- en pleeggezinnen in mei verhuisd naar De Klinke+ in Heverlee, een woonproject voor jongeren uit de jeugdzorg die begeleid zelfstandig willen wonen. (ata)

Wat zegt haar begeleider Tessa?

Tessa Vanderkelen van het observatiecentrum Espero in Haren was de individuele begeleidster van Hariette. 'Ik heb haar in de afgelopen jaren enorm zien groeien. Hariette is een zeer behulpzame en getalenteerde dame. Met haar humor hebben we meermaals de slappe lach gehad. Ik zou er niet van schrikken als we haar over enkele jaren in de media zullen zien. Ze heeft mooie dromen en ik ben er zeker van dat ze er zal komen. (ata)

5 vragen

Wanneer was je het gelukkigst?

'Ik denk niet dat ik al ooit echt gelukkig ben geweest, maar ik werk eraan.' (lacht)

Wat is je dierbaarste bezit?

'Een oude knuffel van mijn broer. Door de moeilijke thuissituatie zijn we van elkaar gescheiden. Dankzij die knuffel voel ik hem nog altijd dicht bij mij.'

Wat wilde je worden als kind?

'Zangeres, actrice, presentatrice ... Iets waarbij de spotlights op mij gericht zijn. Die droom koester ik vandaag nog steeds.'

Wie is de belangrijkste persoon in je leven?

'Mijn opa. Wanneer het moeilijk ging bij mijn steungezin, ontving hij me altijd met open armen.'

Wat is je levensmotto?

'Fear is your biggest enemy.' (ata)

De standaard, 26 augustus 2020.